

Агата Кристи

Загадката на египетската
гробница

Винаги съм смятал, че от многото приключения, които сме преживели с Поаро, едно от най-вълнуващите и драматичните беше разследването на странната серия от смъртни случаи, които последваха разкриването на гробницата на фараона Менхер-Ра.

Ентусиазирани от откриването на гробницата на Тутанкамон от лорд Карнарвън, сър Джон Уилърд и мистър Блайбнър от Ню Йорк по време на разкопките си около пирамидите на Гиза, недалеч от Кайро, попаднаха неочаквано на няколко погребални помещения. Откритието им предизвика голям интерес. Оказа се, че това е гробницата на Менхер-Ра, един от онези мрачни фараони на осмата династия, управлявала по времето, когато древното царство започва да запада. Данните за този период бяха оскъдни и вестниците публикуваха подробни информации за откритието.

Скоро след това вниманието на обществото бе завладяно от ново събитие. Сър Джон Уилърд внезапно почина от сърдечен удар.

Повечето сензационни вестници не пропуснаха възможността веднага да припомнят всички суеверни слухове за неудачите, съпътстващи някои от намерените египетски съкровища. Старата история за нещастieto, което носи мумията в сбирката на Британския музей, бе напомнена с охота и въпреки мълчаливото несъгласие на музея, се радваше на обичайния си успех.

Две седмици по-късно мистър Блайбнър почина от остро отравяне на кръвта, а няколко дена след това негов племенник се застреля в Ню Йорк. „Ловът на Менхер-Ра“ стана тема на деня, а магическата сила на древния Египет бе издигната в култ.

По това време Поаро получи кратко писмо от лейди Уилърд, вдовичката на починалия археолог, в което тя го молеше да я посети в дома ѝ на Кензингтън скуеър. Аз го придружих.

Лейди Уилърд бе висока, слаба жена, в пълен траур. Изпитото ѝ лице красноречиво говореше за наскоро постигналото ѝ нещастие.

– Много мило от ваша страна, че се отзовахте така бързо, мосьо Поаро.

– На вашите услуги, лейди Уилърд. Искате да се съветвате с мен?

– Зная, че сте детектив, но се обръщам към вас не само като към детектив. Вие сте човек с оригинални възгледи, имате опит и въображение и познавате света. Кажете ми, мосьо Поаро, какво мислите за свръхестественото?

Преди да отговори, Поаро за миг се поколеба. Като че размисляше. Накрая каза:

– Нека не се разбираме погрешно, лейди Уилърд. Не ме питате изобщо. Във въпроса ви има лична заинтересованост, нали? Намекват за смъртта на покойния ви съпруг.

– Да, така е – призна тя.

– Искате да разследвам обстоятелствата около неговата смърт?

– Искам да изясните докъде в този случай се простират вестникарските брътвежи и колко от тези неща могат да се подкрепят с факти. Три смъртни случая, мосьо Поаро, всеки един сам за себе си има обяснение, но взети заедно, представляват почти необяснимо съвпадение; и всичко това само месец след отварянето на гробницата! Може да е просто суеверие, а може и да е някое силно древно проклятие, което действва по начин, необясним за съвременната наука. Фактът си е факт – трима души са мъртви! Страхувам се, мосьо Поаро, ужасно се страхувам! Това може и да не е краят.

– За кого се страхувате?

– За сина си. Бях болна, когато новината за смъртта на съпруга ми дойде. Синът ми току-що се бе върнал от Оксфорд и веднага замина. Донесе тялото у дома, но сега, въпреки молбите и настояването ми, е пак там. Така е увлечен от работата, че има намерение да заеме мястото на баща си и да продължи разкопките. Можете да ме вземете за глупава, лековерна жена, но аз се страхувам, мосьо Поаро. Да предположим, че духът на мъртвия фараон не е намерил покой. Може би мислите, че говоря глупости...

– Не, ни най-малко, лейди Унлърд – побърза да я увери Поаро. – Аз също вярвам в силата на суеверието – една от най-могъщите сили, които светът някога е познавал.

Погледнах го с изненада. Никога не бих повярвал, че Поаро е суевен. Но по всичко личеше, че дребният мъж бе съвсем сериозен.

– Всъщност желаете да предпазя сина ви? Ще направя всичко, което е по силите ми, за да не му се случи нищо лошо.

– От обикновена опасност, да, но от свръхестествено влияние?

– Лейди Уилърд, в книги от средните векове човек може да намери много средства за противопоставяне на черната магия. Може би хората тогава са знаели повече от нас, с нашата прехвалена наука. А сега да започнем с фактите, които могат да ми дадат насока. Вашият съпруг винаги е бил запален египтолог, нали?

– Да, от млади години. Той бе един от най-големите съвременни специалисти в тази област.

– Но, доколкото зная, мистър Блайбнър бе малко или много

любител.

– О, да. Той беше много богат човек и се залавяше с всяка работа, която му харесваше. Мъжът ми успя да го заинтересува с египтологията и експедицията беше до голяма степен финансирана от него.

– А племенникът? Какво знаете за вкусовете му? Имаше ли и той интерес към тези неща?

– Не вярвам. Всъщност не знаех за неговото съществуване, докато не прочетох за смъртта му във вестниците. Не смятам, че е бил много близък с мистър Блайбнър. Той никога не е споменавал нищо за свои роднини.

– Кои бяха останалите членове на групата?

– Доктор Тосуил, служител в Британския музей; мистър Шнайдер от музея Метрополитен в Ню Йорк; един млад американец – секретар; доктор Еймз – който придружаваше експедицията като лекар; и арабинът Хасан, предан слуга на мъжа ми.

– Помните ли името на американския секретар?

– Мисля, че беше Харпър, но не съм сигурна. С мистър Блайбнър се е познавал отскоро. Много приятен млад човек.

– Благодаря ви, лейди Уилърд.

– Ако има още нещо...

– Засега нищо. Оставете нещата на мен и бъдете сигурна, че ще направя всичко, което е в човешките възможности, за да предпазя сина ви.

Това не бяха съвсем успокоителни думи и забелязах, че лейди Уилърд потръпна, като ги чу. Но все пак фактът, че Поаро не се отнесе с пренебрежение към страховете ѝ, като че я поутеша. Що се отнася до мене, никога досега не бях подозирал, че Поаро е така склонен да вярва в суевория. По пътя за в къщи повдигнах този въпрос. Той ми отговори сериозно и искрено:

– Да, Хейстингз. Вярвам в тези неща. Не бива да подценявате свръхестествените сили.

– Какво смятате да правите?

– *Toujours pratique*¹, добрият Хейстингз! Eh bien, като начало ще телеграфирам в Ню Йорк за повече подробности около смъртта на младия Блайбнър.

Той изпрати телеграмата. Отговорът бе пълен и точен. Младият Рупърт Блайбнър от няколко години имал парични затруднения. Известно

1. Винаги практичен (фр.). – Б. пр.

време безделничил и харчил чужди пари по разни острови в Тихия океан, но преди две години се върнал в Ню Йорк, където продължил бързо да пропада. По мое мнение най-важното бе, че бе успял да намери достатъчно пари за пътуване до Египет. „Имам там добър приятел, от когото мога да взема пари назаем“, заявил той, преди да тръгне. Плановете му обаче не се осъществили. Върнал се в Ню Йорк, като проклинал своя чичо скъперник, който се тревожел повече за костите на отдавна мъртви царе, отколкото за собствената си плът и кръв. По време на неговото пребиваване там настъпила смъртта на сър Джон Уилърд. В Ню Йорк Рупърт отново се отдал на безпътния си живот и изведнъж най-неочаквано се самоубил, оставяйки писмо с няколко странни израза. Изглежда, го е писал в изблик на разкаяние. Наричал себе си „прокажен“ и „отхвърлен от обществото“ и на края на писмото заявявал, че щом е такъв, по-добре е да умре.

В съзнанието ми се появи смътна идея. Никога не съм вярвал в отмъщението на отдавна мъртъв египетски фараон. В тази работа виждах по-скоро едно съвременно престъпление. Да предположим, че младежът е искал да свърши с чичо си, като го отрови. По погрешка сър Уилърд поглъща фаталната доза. Рупърт се връща в Ню Йорк, преследван от мисълта за извършеното престъпление. Вестта за смъртта на чичо му стига до него. Разбира колко ненужно е било престъплението му и обзет от угризения, свършва със себе си.

Изложих хипотезата си пред Поаро. Тя му се видя интересна.

– Предположенията ви са находчиви – наистина интересни. Дори може да се окажат и верни. Но не взимате пред вид фаталното влияние на гробницата.

Свих рамене.

– Продължавате ли да смятате, че тя има нещо общо с трагедията?

– Дотам съм убеден, *mon ami*, че утре тръгваме за Египет.

– Какво? – извиках учуден.

– Нали чухте? – По лицето на Поаро се плъзна изражение на гордост, смесена със смущение. След това той простена: – Но морето! Това морозно море!

Една седмица по-късно ние стъпвахме по златистия пясък на пустинята. Над главите ни слънцето сипеше жарките си лъчи. Поаро, олицетворение на нещастieto, клюмаше до мен. Дребният човечец не понасяше пътуванията. Четиридневното ни плаване от Марсилия бе същинско мъчение за него. В Александрия от парахода слезе неговата сянка. Той бе изоставил дори обичайната си спретнатост. Щом пристигнахме в

Кайро, веднага се настанихме в хотел „Мена хаус“, разположен непосредствено до пирамидите.

Обаянието на Египет ме завладя. Не беше така с Поаро. Облечен точно както и в Лондон, той носеше малка четка в джоба си и водеше непрестанна война с пещчинките, които се натрупваха по тъмните му дрехи.

– А обувките ми – стенеше той. – Погледнете ги, Хейстингз, чудесните ми лачени обувки, винаги лъскави и елегантни, вижте, пясъкът влиза в тях и ми убива, а отвън ужасно разваля вида им. Ох, и тази горещина. От нея мустаците ми увисват!

– Погледнете сфинкса – настоявах аз. – Дори аз мога да почувствам загадъчността и очарованието, които излъчва.

Поаро хвърли пълен с досада поглед.

– Не ми изглежда много щастлив – заяви той. – И как би могъл да е, след като е полузарит в пясъка... Ах, този проклет пясък!

– Е, хайде сега, в Белгия също има много пясък – забелязах аз, спомняйки си за една почивка, прекарана в Нок-сюр-мер, сред „девствените дюни“, както ги наричаха в рекламата.

– Но не и в Брюксел – заяви Поаро. Той се бе загледал в пирамидите. – Вярно е, че поне са солидни и с геометрична форма, но грапавата им повърхност дразни окото. А палмите изобщо не ми харесват. Даже не си правят труд да ги садят в редове!

Прекъснах оплакванията му, като предложих да тръгнем към лагера. Дотам щяхме да стигнем с камили, които бяха коленичили и търпеливо ни чакаха да ги възседнем; за тях се грижеха няколко колоритни местни момчета, предвождани от приказлив преводач.

Няма да се спирам на зрелището, което представляваше Поаро, покачен на камила. Отначало той започна със стенания и оплаквания и завърши с викове, ръкомахания и призоваване на Дева Мария и на всички светци подред. Накрая слезе безславно и през останалото време пътува върху гърба на едно магаренце. Трябва да призная, че да се друсаш на камила, не е шега за новациите. Няколко дена след това бях схванат.

Най-накрая стигнахме мястото на разкопките. Изгорял от слънцето мъж със сива брада, бели дрехи и шлем на главата дойде да ни посрещне.

– Мосьо Поаро и капитан Хейстингз? Получихме телеграмата ви. Съжалявам, че никой не ви посрещна в Кайро. Случи се нещо неподвижено, което съвсем обърка плановете ни.

Поаро пребледня.

– Да не е починал някой?

– Да.

– Сър Гай Уилърд? – извиках аз.

– Не, капитан Хейстингз. Моят колега от Америка, мистър Шнайдер.

– А причините?

– Тетанус.

Усетих как кръвта слиза от лицето ми. Чувствах, като че ли в атмосферата около мен витае нещо жестоко, неизвестно и застрашително. Ужасяваща мисъл като светкавица мина през съзнанието ми: „Ами ако аз съм следващият?“

– Mon Dieu! – обади се Поаро много тихо. – Това не го разбирам. Ужасно е. Кажете ми, мосьо, няма съмнение, че е починал от тетанус, нали?

– Мисля, че не. Но доктор Еймз ще ви разкаже по-подробно от мен.

– О, разбира се, вие не сте лекарят.

– Казвам се Тосуил.

Значи, това бе описаният от лейди Уилърд чиновник от Британския музей. В него имаше нещо сериозно и стабилно, което ме привлече.

– Ако ме последвате – продължи доктор Тосуил, – ще ви заведе при сър Гай Уилърд. Той много държеше веднага да му бъде съобщено, щом пристигнете.

Прекосихме лагера и стигнахме до голяма палатка. Доктор Тосуил повдигна платнището пред входа и влезнахме. Вътре имаше трима души.

– Мосьо Поаро и капитан Хейстингз пристигнаха, сър Гай – съобща доктор Тосуил.

Най-младият от тримата скочи и дойде да ни поздрави. В движението му имаше импулсивност, която напомняше за майка му. Той беше по-малко изгорял от останалите, което заедно с тъмните кръгове около очите го правеше да изглежда по-възрастен от своите двайсет и две години. Очевидно, измъчваха го тежки мисли.

Той ни представи другите присъстващи: доктор Еймз, интелигентен на вид, около тридесетгодишен мъж, леко посивял по слепоочията, и мистър Харпър, секретаря – приятен, слаб млад човек, чиято националност лесно можеше да се отгатне по очилата с рогови рамки.

След няколкоминутен общ разговор Харпър, последван от Тосунл, излезе. Останахме сами със сър Гай и доктор Еймз.

– Моля, питайте каквото искате, мосьо Поаро – обади се Уилърд. –

Направо сме смаяни от тази странна поредица от нещастия, които не са нищо друго освен съвпадения, не може да бъде иначе.

В държането му имаше безпокойство, което противоречеше на думите му. Забелязах, че Поаро внимателно го изучава.

– Заели сте се енергично с разкопките, нали, сър Гай?

– Точно така. Каквото и да се случи и каквито да са последствията, работата ще продължи. Нищо не е в състояние да ме отклони.

Поаро се обърна към другия.

– Какво ще кажете вие за това, докторе?

– Аз също – започна бавно докторът – не съм за прекратяване на работата.

Поаро направи една от своите изразителни гримаси.

– В такъв случай... *évidemment*, трябва да си изясним положението.

Кога почина мистър Шнайдер?

– Преди три дни.

– Сигурен ли сте, че причината е тетанус?

– Повече от сигурен.

– Не би ли могло да бъде например отравяне със стрихнин?

– Не, мосьо Поаро. Разбирам за какво намекувате. Но това бе типичен случай на тетанус.

– Не инжектирахте ли противоотрова?

– Разбира се – сухо отвърна докторът. – Направено бе всичко възможно.

– Имахте ли противоотрова в лагера?

– Не. Доставихме я от Кайро.

– Имали ли сте други случаи на тетанус в лагера?

– Не, нито един.

– Сигурен ли сте, че и смъртта на мистър Блайбнър не се дължеше на тетанус?

– Напълно съм сигурен. Той имаше на палеца дракотина, която се замърси и причини отравяне на кръвта. За неспециалист двете неща изглеждат почти едно и също, но смея да твърдя, че са свършено различни.

– Тогава налице са четири смъртни случая, всичките коренно различни един от друг: сърдечен удар, отравяне на кръвта, самоубийство, тетанус.

– Точно така, мосьо Поаро.

– Убеден ли сте, че нищо не свързва и четирите случая?

– Не ви разбирам добре.

– Ще говоря направо. Извършил ли е някой от четиримата постъпка, показваща неуважение към духа на Менхер-Ра?

Докторът погледна удивено Поаро.

– Говорите празни приказки, мосьо Поаро. Нима са ви накарали да повярвате в тези глупости!

– Абсолютни глупости – измърмори Уилърд гневно.

Поаро остана напълно спокоен, само очите му проблясваха със зеления си блясък.

– Значи, вие не вярвате в тях, докторе?

– Не, сър. Не вярвам – натъртено отвърна докторът. – Аз съм човек на науката и вярвам в това, на което тя ме учи.

– Нима в древния Египет не е имало наука? – попита меко Поаро. Той не изчака да му отговорят, а и доктор Еймз изглеждаше малко объркан за момент. – Не, не, не ми отговаряйте. Какво мислят местните работници за нещастията?

– Предполагам – започна доктор Еймз, – че когато белите загубват ума и дума, туземците не остават по-назад. Признавам, че започват да се боят, но нямат основание за това.

– Дали нямат? – уклончиво забеляза Поаро.

Сър Гай се наведе напред.

– Наистина – извика той с изненада – не може да вярвате в..., но това е абсурд! Нищо не знаете за древния Египет, ако мислите така.

Вместо отговор Поаро извади от джоба си малка книжка, стара и оръфана. Когато я протегна, прочетох заглавието ѝ – „Магията у египтяните и халдейците“. После се обърна и излезе от палатката.

– Каква е неговата малка идея?

Изразът, толкова характерен за Поаро, ме накара да се усмихна, когато го чух от друг.

– Не мога да ви кажа – признах аз. – Предполагам, че има някакъв план за прогонване на злите духове.

Излезнах да търся Поаро и го заварих да приказва с младия мъж, който доскоро бе секретар на мистър Блайбнър.

– Не – казваше мистър Харпър в момента, – с експедицията съм само от шест месеца. Да, познавам отлично работите на мистър Блайбнър.

– Можете ли да ми кажете нещо за племенника му?

– Той се появи един ден тук, приятен на вид младеж. Никога дотогава не бях го виждал, но имаше други, които са го познавали от преди – Еймз, мисля и Шнайдер. Старецът никак не се зарадва, че го вижда. Почти веднага се скараха. „Нито цент, крещеше Блайбнър, нито сега,

ните след смъртта ми. Смятам да оставя парите си за продължаване на работата, която е смисъл на моя живот. Говорих за това днес с мистър Шнайдер.“ И още нещо в този дух. Младият Блайбнър веднага полетя за Кайро.

– Беше ли тогава напълно здрав?

– Старият ли?

– Не, младият.

– Като че спомена, че има нещо не наред. Но надали е било сериозно, иначе щях да запомня.

– Още нещо. Остави ли мистър Блайбнър завещание?

– Доколкото ни е известно, не.

– Ще продължите ли да работите с експедицията, мистър Харпър?

– Не, сър, нямам такова желание. Потеглям за Ню Йорк веднага щом уредя всичко тук. Може и да ми се смеете, но нямам намерение да ставам следващата жертва на този проклет Менхер-Ра. Ако остана, и мен ще погуби.

Младият мъж избърса потта от челото си. Поаро се обърна и с многозначителна усмивка подхвърли през рамо:

– Не забравяйте, че той взе една от жертвите си в Ню Йорк.

– По дяволите! – извика Харпър.

– Този младеж е неспокоен – каза замислено Поаро. – Той наистина е изнервен до крайност.

Погледнах с любопитство към Поаро, но загадъчната му усмивка нищо не издаваше.

Сър Гай Уилърд и доктор Тосуил ни показаха разкопките. Най-важните находки бяха пренесени в Кайро, но самата гробница бе също много интересна. Ентусиазмът на младия баронет бе очевиден. Но ми се струваше, че в поведението му имаше безпокойство, като, че не можеше да се отърве от предчувствието за някаква заплаха. Когато влезнахме в определената за нас палатка, за да се измием преди вечеря, висока тъмна фигура в широка бяла дреха се отдръпна да минем, след което ни поздрави с грациозен жест, мърморейки нещо на арабски. Поаро спря.

– Ти ли си Хасан, слугата на покойния мистър Уилърд?

– Аз служих на моя господар сър Джон, а сега служа на сина му. – Той пристъпи напред и снижи гласа си. – Казват, че сте мъдър и умеете да се справяте със зли духове. Придумайте младия господар да напусне това място. Зло витае във въздуха тук.

Без да дочака отговор, той рязко махна с ръка и излезе.

– Зло витае във въздуха тук – промърмори Поаро. – Да, аз го

чувствувам.

Вечерята не бе много весела. Доктор Тосуил надълго и широко говори за египетските антики. Тъкмо се готвехме да се оттеглим да спим, когато сър Гай хвана ръката на Поаро и посочи над главите ни. Между палатките се движеше призрачна сянка. Това не беше човек. Ясно различих фигурата с кучешка глава, изобразена по стените на гробницата.

Кръвта застина в жилите ми.

– Mon Dieu! – прошепна Поаро, като бързо се кръстеше. – Анибус, богът с глава на чакал богът на отлитащите души.

– Някой си прави лоши шеги с нас! – извика мистър Тосуил, скачайки възмутен от мястото си.

– Влезе във вашата палатка, Харпър – промърмори сър Гай, силно пребледнял.

– Не – поклати глава Поаро, – в палатката на доктор Еймз.

Докторът го погледна с недоверие, после повтори думите на Тосуил:

– Някой си прави лоши шеги с нас. Елате да го хванем.

Той се спусна енергично да преследва загадъчното привидение. Последвах го, но колкото и да търсихме, не можахме да открием следи от каквото и да е живо същество, което да е минало оттам. Върнахме се объркани и заварихме Поаро как взема мерки, малко своеобразни наистина, да подсури собствената си безопасност. Усилено покриваше пясъка около палатката ни с различни чертежи и букви. На много места различих звезди и петоъгълници. Както обикновено в такива случаи той изнасяше импровизирана лекция, този път за магьосничеството, бялата и червата магия, като вмъкваше зебележки за Ка² и Книгата на мъртвите³.

Това събуди най-искрено презрение у доктор Тосуил, който ме дръпна настрана, буквално ръмжащ от ярост.

– Дивотии, сър! – възкликна той сърдито. – Това са направо дивотии. Този човек е мошеник. Той не прави разлика между средновековните суеврия и вярванията на древния Египет. Никога не съм виждал такава бъркотия от невежество и наивност.

Успокоих възбудения експерт и влезнах в палатката при Поаро. Моят малък приятел сияеше доволен.

2. Душата на умрелия, която според древните египтяни се отделя от тялото след смъртта. – Б. пр.

3. Химни и молитви, които според древноегипетската религия трябва да се знаят, за да може душата благополучно да стигне до Царството на мъртвите. – Б. пр.

– Сега можем спокойно да спим – заяви той щастливо. – Ще дремна малко. Ужасно ме боли глава. Какво не бих дал за един хубав билков чай!

И като че в отговор на неговите думи платнището се вдигна и на входа се появи Хасан с димяща чаша в ръце, която поднесе на Поаро. Оказа се, че това бе наистина лайков чай, питие, което той обичаше извънредно много. След като Поаро благодари на Хасан, а аз отказах да взема другата чаша, отново останахме сами. Съблякох се и постоях малко край входа на палатката, загледан в пустинята.

– Чудесно място – казах на глас, – и работата е чудесна. Усещам обаянието ѝ. Този живот в пустинята, това проникване в сърцето на изчезнала цивилизация. Сигурно и вие, Поаро, усещате очарованието?

Не получих отговор и се обърнах малко раздражен. Негодуванието ми бързо премина в тревога. Поаро лежеше изпънат на кушетката с ужасно сгърчено лице. До него стоеше празната чаша. Спуснах се към него, след това изскочих навън и се затичах към палатката на доктор Еймз.

– Доктор Еймз – закрещях. – Елате веднага!

– Какво се е случило? – попита докторът, появявайки се по пижама.

– Приятелят ми. Зле му е. Умира. Чаят от лайка. Не разрешавайте на Хасан да напусне лагера.

Докторът като светкавица се спусна към нашата палатка. Поаро лежеше така, както го бях оставил.

– Поразително – извика Еймз. – Прилича на апоплектичен удар или... казахте, че нещо е изпил, така ли? – Той взе празната чаша.

– Само че не го изпих! – стигна до нас един ведър глас.

Обърнахме се смаяни. Поаро седеше изправен в леглото. Той се усмихваше.

– Не – продължи той меко. – Не го изпих. Докато моят добър приятел Хейстингз разговаряше с ношта, използвах случая да излея чая не в гърлото си, а в едно малко шише. Сега то ще бъде изпратено за анализ. Не – спря той внезапното движение на доктора, – вие сте разумен човек и разбирате, че насилието няма да ви помогне. Докато Хейстингз бе вън, за да ви повика, имах време да прибера шишето на безопасно място. Хайде, Хейстингз, бързо, дръжте го!

Погрешно бях разбрал тревогата на Поаро. В желанието си да предпазя приятеля ми, се хвърлих пред него. Но бързото движение на доктора е било с друга цел. Ръката му се приближи до устата и дъх на горчиви бадеми изпълни въздуха, той политна напред и падна.

– Още една жертва – мрачно произнесе Поаро. – Този път последната. Може би така е най-добре. Смъртта на трима души лежи на съвестта му.

– Доктор Еймз? – извиках сличан. – Но аз смятах, че вярвате в някакво свръхестествено влияние.

– Не сте ме разбрали, Хейстингз. Вярвам по-скоро в изключителната сила на суеверието. Достатъчно е да накарате хората да повярват, че няколко смъртни случая са резултат на свръхестествени сили и дори да промушите някого посред бял ден – ще го отдадат на проклятието, така дълбоко е вкоренено у човека чувството за свръхестественото. От самото начало подозирах, че някой се възползува от това чувство. По всяка вероятност идея за това му е дала смъртта на сър Джон Уилърд. Веднага се е надигнала вълна от суеверие. Доколкото разбирам, никой няма изгода от смъртта на сър Джон. Друг е случаят с мистър Блайбнър. Бил е много богат. В информацията, която получих от Ню Йорк, имаше няколко интересни момента. Първо – младият Блайбнър казал, че в Египет има добър приятел, от който можел да вземе пари назаем. Негласно се разбирало, че има пред вид чичо си, но ми се струва, че в такъв случай той би го казал направо. Според думите му става дума за приятел от веселите компании. Второ – събрал достатъчно пари, за да замине за Египет, чичо му категорично отказва да му даде и цент и въпреки това младежът успял да плати пътуването си обратно до Ню Йорк. Някой трябва да му е дал пари.

– Всичко това е много прозрачно! – възразих аз.

– И още нещо, Хейстингз: много често думи, употребени преносно, се тълкуват буквално. Случва се и обратното. Думи, казани в буквалния им смисъл, да се разбират метафорично. Младият Блайбнър съвсем ясно е написал: „Аз съм прокажен“, но никой не е разбрал, че той се е застрелял, защото е смятал, че се е заразил от проказа.

– Какво? – възкликнах аз.

– Това е било добре обмислен ход на сатанински ум. Младият Блайбнър е имал леко кожно заболяване; живял е на островите в Тихия океан, където проказата е разпространена. Еймз е бил приятел с него преди и е известен лекар, ето защо на младежа и през ум не му е минавало да се усъмни в думите му. Когато пристигнах тук, подозренията ми се раздвоиха между Харпър и доктор Еймз, но скоро разбрах, че само докторът е в състояние да извърши и замаскира престъпленията. Освен това от Харпър разбрах, че той се е познавал с младия Блайбнър от порано. Без съмнение той е оставил някакво завещание или е застраховал

живота си в полза на доктора. Той пък от своя страна е виждал в това възможност да забогатее. За него не е било трудно да инжектира смъртоносни микроби в мистър Блайбнър. И тогава, отчаян от ужасните новини, които приятелят му споделя с него, племенникът се застрелва. Независимо от намеренията си мистър Блайбнър не е оставил завещание. Състоянието щеше да остане на племенника му, а оттам на доктора.

– А мистър Шнайдер?

– В този случай не можем да сме сигурни. Не забравяйте, че той също е познавал племенника и може нещо да е заподозрял или пък докторът да е решил, че още една безпричинна и безцелна смърт ще подсили суеверието. Нещо повече. Ще ви кажа един интересен психологически факт. Човек, който веднъж е убил, без да е бил разкрит, има винаги силно желание да повтори престъплението и това го завладява все повече и повече. Ето откъде идваше и страхът ми за младия Уилърд. Сянката на Анибус, която видяхме тази вечер, бе Хасан, преоблечен по мое нареждане. Искях да видя дали мога да уплаша доктора. Разбрах, че не е напълно заблуден от преструвките ми, че вярвам в окултизма и трябваше да измисля нещо по-сериозно. Малката комедия, която разиграх за него, не го измами. Подозирах, че ще се опита да направи мен поредната си жертва. Да, но въпреки противната горещина и досадния пясък малките сиви клетки продължаваха да функционират.

Поаро се оказа напълно прав. Преди няколко години младият Блайбнър в изблик на пианско веселие направил шеговито завещание: „Моята табакера, която толкова много харесвам, и всичко друго, което ще притежавам в момента на смъртта си, оставям на моя добър приятел Робърт Еймз, който ме спаси от удавяне.“

Историята бе потулена доколкото може и до ден днешен хората още говорят за странната серия от смъртни случаи, свързани с гробницата на Менхер-Ра като ярко доказателство за отмъщението на древен владетел към осквернителите на гробницата му – идея, която, както ми обясни Поаро, противоречи на всички египетски вярвания и философии.

КРАЙ

© 1924 Агата Кристи
© 1979 Теодора Давидова, превод от английски

Agatha Christie
The Adventure of the Egyptian Tomb, 1924

Сканиране и разпознаване: Борис Борисов, 2008
Редакция: nqgolova, 2008

Публикация

Агата Кристи. Свидетел на обвинението. Разкази
Английска. Първо издание
Народна култура, София, 1979

Превела от английски Теодора Давидова
Редактор Красимира Тодорова
Художник Иван Газдов
Художник-редактор Ясен Васев
Тех. редактор Олга Стоянова
Коректори Людмила Стефанова Петя Калевска

Литературна група IV. Код 04 9536623311/5714-43-79
Дадена за набор 3.1.1979 г. Подписана за печат март 1979 г. Излязла от печат април
1979 г. Формат 70×100/32. Печатни коли 16,75. Издателски коли 10,85. Цена 2,20 лв.

ДИ „Народна култура“, София
ДП „Атанас Стратиев“, Хасково

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8242>]